aanzet

jaargang 3 | nummer 14 | **juli-augustus 2005**

Wijkkrant voor en door bewoners van Hoograven / Tolsteeg / Bokkenbuurt

NIEUW: COLUMN

redactieaanzet@yahoo.com

Poepprotest

In de plantsoenen aan de Julianaweg prijken zelfgeschilderde protestbordjes tegen hondenpoep. Kinderen willen daarmee de hondeneigenaren aansporen hun hond hier niet langer uit te laten, tenzij zij de poep ook weer mee naar huis nemen. De plantsoenen zijn namelijk ook geliefd als speelplek. / Foto's Peter Nauta

Feestelijke opening speeltuin 'De Kameleon'

Op woensdagmiddag 29 juni wordt kindercentrum en speeltuin 'De Kameleon' in het Liesbospark van 14.00-16.00u feestelijk geopend. Wethouder Gispen van Welzijn zal de officiële opening verrichten. Portes organiseert een kinderkermis voor kinderen tot twaalf jaar.

In februari is begonnen met de aanleg van de nieuwe speeltuin. In mei is de speeltuin verhuisd. Zoveel mogelijk speeltoestellen zijn verplaatst naar de nieuwe locatie. Op het terrein van de oude bouwspeeltuin is begonnen met de aanleg van het voetbalveld voor VV Hoograven.

Asbestvervuiling in Liesbospark

In het nieuw in te richten Liesbospark is op verschillende plekken asbest aangetroffen. De bodem bij het kindercentrum is gesaneerd en de nieuwe speeltuin wordt afgedekt met graszoden. Mogelijk moet ook hier de bodem worden gesaneerd. Op de locatie van het voetbalveld is geen verontreiniging aangetroffen maar wordt een aanvullend onderzoek gedaan. Eind augustus zal het nieuw ingerichte Liesbospark geopend worden.

Spekman: 'Een wijk bestaat eigenlijk niet'

door Daan van der Burgh

Hans Spekman hoort bij Hoograven/Tolsteeg; als wijkwethouder is hij regelmatig in de wijk te vinden en betrokken bij allerlei ontwikkelingen. AANZET interviewde hem over zijn werk en persoonlijke visie op de wijk. "Ik wil mensen betrekken bij de politiek."

Wat vind je van de fysieke leefomgeving in de wijk?

"Hoograven/Tolsteeg is een heel mooie wijk. Er is een bijzondere mix van redelijk chique woningen en de goedkopere flats. Door die hoge flats is er veel openbaar groen in de wijk en veel openbare ruimte."

"Alleen de 't Goylaan.... Eigenlijk is dat een barrière tussen twee kanten van de wijk. Dat is wel jammer. De 't Goylaan is 't centrum van Hoograven en 't centrum moet aantrekkelijk zijn. Bovendien heeft er zolang onzekerheid bestaan over de toekomst dat het is gaan verpauperen. Dus het is goed dat de kogel nu door de kerk is met het plan Hart van Hoograven. Maar het is ook een moeilijk gebied omdat er veel verkeer doorheen gaat. Dat blijft een probleem. Daar zijn we allemaal deelgenoot van, want bijna iedereen heeft een auto en een heleboel mensen zelfs twee. Dus de oplossing ligt in ieders handen."

"Het is trouwens zo dat er in de beleving van de bewoner – en van mij – niet zoiets bestaat als een wijk. Dat is vanuit de gemeente benoemd, omdat het handig is. Het gaat eigenlijk om kleine buurtjes en subbuurtjes en soms alleen maar straten. Ik streef ernaar dat er subbuurtjes bestaan waarin mensen elkaar kennen en dingen samen doen."

Waarom ben je wethouder geworden?

"Ik ben de politiek ingegaan omdat ik altijd word geraakt als sommige mensen het beter hebben dan anderen. Dat is me van huis uit meegegeven. Mijn moeder was weduwe met vier kleine kinderen. Als we vroeger naar tv keken en we keken naar verkiezingsdebatten dan snapte ik daar weinig van. Maar ik wist wel dat we het beter zouden krijgen als Den Uyl premier zou worden en slechter als Wiegel zou winnen."

"De afstand van bewoners naar de politiek vond ik heel erg groot. In de wijken waar het moeilijk ging zag ik die afstand alleen maar groter worden. Ik vond het mijn taak om te proberen die mensen dichter bij de politiek te brengen en ervoor te zorgen dat hun stem er toe doet."

Hoe doe je dat dan?

"Aanwezig zijn, aanwezig zijn en nog een keer aanwezig zijn. En niet alleen bij officiële inspraakavonden, maar ook op feesten en partijtjes. Dan kom je in contact met de mensen en ontdek je wat ze willen en wat ze kunnen."

Wat is je grootste succes?

"Dat vind ik een lastige vraag. Er zijn de grote verhalen. Dat er een paar jaar geleden een paar honderd dak- en thuislozen rondzwierven over straat en er nu opvang is met hostels, waar de mensen wel gewoon een dak boven hun hoofd hebben. Dat is investeren in menselijkheid. Daardoor zien we ook dat de overlast in de stad vermindert. Maar er zijn ook kleine verhalen. Het één is niet belangrijker dan het ander, vind ik. Ik beschouw het als een nederlaag als een vrouw zich ang-

Vervolg op pagina 3

agenda

Agenda, meer info: www.hoograven.info

29 juni
Openingsfeest Bouwspeeltuin de Kameleon, 14.00-16.00u en om 15.00u officiële opening door wethouder T. Gispen

2 juli
Rondleiding Nicolaaskerk, decennialang een parochiekerk van Hoograven. Bini Biemans zal daarbij tal van bijzonderheden tonen en uitvoerig vertellen uit de negen eeuwen geschiedenis van deze kerk. 15.00u bij de ingang van de kerk (Nicolaaskerkhof 9). Toegang gratis. Opgeven bij Historisch Kring, Walter Kamps tel 030-2891470

1 juli–15 augustus
schoolvakantie

20 augustus
- Feest 1-jarig bestaan van dierenweide Nieuw Rotsoord
- Wijkfeest Lunetten

27 augustus
Openingsfeest Liesbospark

31 augustus
De Gemeenteraad komt naar wijk Zuid, alle bewoners zijn welkom om mee te praten en wensen te vertellen aan de gemeenteraadsleden in het Wijkbureau 19.30u

10 september
Wijkfeest Hoograven

Schone wijk

Op 4 juni vond de schoonmaakactie Opgeruimd Hoograven plaats. Tussen 11.00 en 15.00 uur zijn 37 bewoners met knijpers, bezems en vuilniszakken door de wijk gegaan. In totaal zijn er ruim 60 zakken vuil opgehaald. Moskee Essalaam was met 16 deelnemers de grootste groep bewoners die heeft meegeholpen. Daarnaast hebben de jongens van Forza rond het Liesbospark vuil verzameld en bewoners rond het Smaragdplein hebben het winkelcentrum onder handen genomen. Na het werk werden de actieve bewoners onthaald op een feestje op Nieuw Rotsoord. De Dixie Shoppers zorgde voor de muzikale omlijsting terwijl bewoners genoten van hun welverdiende versnapering. De actie, georganiseerd door Milieupunt Zuid, werd ondersteund door de Reinigings- en Havendienst. Zij leverden het gereedschap en haalden de volle vuillniszakken op.

Energiezuinige allochtone vrouwen krijgen certificaat

Op 7 juni heeft wethouder Van den Bergh van milieu in het stadhuis certificaten uitgereikt aan de deelnemers van het project 'Dat levert wat op'. Doel van het project was de Turkse en Marokkaanse gemeenschap voor te lichten over gas-, elektriciteits- en waterbesparing.

Eind vorig jaar heeft Milieupunt Zuid samen met SME MilieuAdviseurs het project in Utrecht georganiseerd. Eerst zijn er 13 vrouwen opgeleid tot coach. Deze vrouwen hebben vervolgens in hun eigen netwerk les gegeven. Er zijn155 gezinnen bereikt.

Na de opening van de bijeenkomst door Cindy Vros van Milieupunt Zuid speldde wethouder Van den Bergh bij de coaches een zilveren 'Dom-speld' op als dank voor hun inzet en reikte ze een bos bloemen uit. Vervolgens kregen de 76 aanwezige vrouwen individueel hun certificaat uitgereikt. Het was een feestelijke bijeenkomst.

Deelnemers die er niet bij waren krijgen hun certificaat uitgereikt door Milieupunt Zuid of door hun eigen coach.

Gulay krijgt haar zilveren Dom opgespeld door wethouder Van den Bergh.

www.hoograven.info op non actief

De wijkwebsite www.hoograven.info is uit de lucht. De redactie van wijkkrant Aanzet staat voor de keuze om de wijkwebsite een doorstart te laten maken of niet. De plek voor de wijkwebsite kost uiteraard geld, maar dat is aanwezig. Het HAZ-Centrum is er niet meer voor de actuele inhoud en opmaak. De redactie zou zich daarom kunnen gaan beperken tot het plaatsen van zogenoemde links, ofwel sites van anderen waar meer informatie over de wijk verkrijgbaar is. Hiermee zouden de leuke nieuwtjes en oproepen vervallen. De wijkwebsite kan heropend worden als deze in een duidelijke behoefte voorziet. Een andere mogelijkheid is dat de redactie in gesprek gaat om met www.utrecht.nl, de site van de gemeente, tot samenwerking te komen. Maar voordat we met de gemeente gaan praten willen we graag reacties van bewoners over www.hoograven.info. Mocht u een actieve bijdrage willen leveren, stuur uw reactie dan naar redactieaanzet@yahoo.com. of naar Aanzet, p/a Briljantlaan 101, 3523 CD Utrecht.

Kom kijken bij de Historische Kring

Naast het organiseren van activiteiten en presentaties maakt de Historische Kring zich sterk voor het behoud van de steenoven de Liesbosch, het enige zichtbare overblijfsel van de vele steenbakkerijen die vroeger langs de Vaartsche Rijn waren te vinden. Om het rijke verleden van de buitenplaats en steenbakkerij de Liesbosch zichtbaar te maken, werken ze momenteel aan een informatiepaneel bij de toegang van het nieuw ingerichte Liesbospark, dat 27 augustus feestelijk zal worden geopend.

Iedere donderdagavond vanaf 20.00u wordt in De Barkel hard gewerkt aan het scannen en beschrijven van oude foto's. Iedereen is van harte welkom om eens te komen kijken of vertellen.

uittips

Informatie: VW Utrecht, 0900-1288732, www.12utrecht.nl of www.utrechtstad.com

t/m 2 juli
WK Voetbal onder de 20 jaar, Stadion Galgenwaard, Utrecht

1 t/m 3 juli
Festivalplan Gezondheid Museumkwartier, Utrecht
(De geschiedenis van de zorg in het leven van de mens in de afgelopen 2000 jaar komt tot leven in de historische omgeving van de Utrechtse binnenstad)

5 juli t/m 10 september
Kerken kijken Binnenstadskerken, Utrecht
(Tijdens de zomermaanden zijn in het historisch centrum van Utrecht 11 monumentale kerken gratis te bezichtigen en staan 150 enthousiaste vrijwillige gidsen klaar om bezoekers te ontvangen)

30 juli
Supernatural Funky Musique The Paperdome, Utrecht
(Supernatural organiseert voor de tweede keer een muziekfestival, dit jaar op vijf podia)

7 augustus
Muzikale botenparade Oudegracht, Utrecht

13 augustus
Festival De Beschaving Leidsche Rijn, Utrecht

26 augustus t/m 4 sept
Holland Festival Oude Muziek Verschillende locaties, Utrecht

27 augustus
Zinin Festival Smakkelaarsveld, Utrecht

10 september
Open Monumentendag

Speelgarage

Als afsluiting van de project Veilige Binnenterreinen is in de Rietveldbuurt een speelgarage ingericht. De speelgarage werd op 17 juni geopend met een rondleiding door de buurt en verschillende activiteiten. De garage is twee middagen per week (dinsdag en vrijdag) geopend voor kinderen van 4-12 jaar uit de buurt. Woningbouwvereniging Bo-Ex stelde de ruimte ter beschikking, welzijnsorganisatie Portes zorgt voor de bemensing en wijkbureau Zuid betaalde de inrichting en aanschaf van spelmaterialen. De speelgarage is ingericht aan de achterzijde van IJsselsteinlaan 15.

'Een wijk bestaat eigenlijk niet'

Vervolg van pagina 1

stig voelt en niet op de plek durft te wonen waar ze woont. En uiteindelijk vertrekt. Het gaat misschien maar om één individu, maar ik vind 't vreselijk."

Wat zou je doen als je niet in de politiek zou zitten?

Ik ben heel lang verhuizer geweest. Dat vond ik leuk, sjouwen en in een goede sfeer. Naast mijn werk zou ik vrijwilligerswerk willen doen, om me nuttig te maken voor andere mensen. Er zijn zoveel dingen die hartstikke goed zijn om te doen, dat ik moeite zou hebben om te kiezen.

Wat doe je op een gemiddelde werkdag?

"Volgens mij bestaat de gemiddelde werkdag niet. Ik begin in ieder geval 's ochtends om negen uur als de kinderen naar school zijn en ik werk tot een uur of elf 's avonds. Tussendoor probeer ik thuis te eten. Dat zijn de vaste dingen maar verder is elke dag anders. Er zijn zoveel onderwerpen en als wijkwethouder kun je je overal mee bemoeien. Als wethouder in de gemeente heb ik Sociale Zaken, Sport en Maatschappelijke Ontwikkeling in mijn portefeuille. Heel verschillende onderwerpen, dus je hebt te maken met heel veel verschillende mensen die daar iets over willen vertellen of bedenken: van bewoners van de stad tot mensen van maatschappelijke instellingen tot ministers.

Wat vind je het leukst?

"Om gesprekken te voeren met bewoners en als er op basis van die gesprekken verandering komt. En dan samen bepalen hoe we 't anders gaan doen. En uiteindelijk resultaten eruit halen. Gesprekken met bewoners zijn altijd leuk, hoe bozig ze in eerste instantie ook zijn.

Wat vind je lastig en hoe ga je met verwachtingen van bewoners om?

"Verwachtingen van bewoners vind ik niet zo ingewikkeld om mee om te gaan. Ik zeg nooit 'ik ga het meenemen' of 'u hoort het nog terug'. Als ik iets niet redelijk vind dan zeg ik dat gewoon of ik moet eerst uitzoeken of het kan wat bewoners willen."

"Lastiger is het als ik iets wel belangrijk vind, maar het lukt me niet om het voor elkaar te krijgen. Bijvoorbeeld als ik iedere keer weer tegen de muren van Den Haag opbots over de asielzoekers. Dat gaat over mensen die geworteld zijn in de Nederlandse samenleving en die uitgeprocedeerd zijn. Die moeten weg, ook al kunnen ze niet terug naar het land van herkomst. Ik vind dat heel moeilijk. En zo zijn er de ID-banen, waarvan het rijk zegt dat ze weg moeten. Maar dat betekent dat heel veel instellingen in de problemen komen en dat heel veel ID'ers in onzekerheid zitten. Maar toch, als je bedenkt wat haalbaar is, dan moet je over de moeilijkheden heen stappen en ervoor gaan."

Wat is je advies aan bewoners die actief willen worden?

"Elke bewonersgroep is anders. In Lunetten is het allemaal heel goed georganiseerd. In Hoograven is dat minder het geval. De partijen zijn vaker onderling verdeeld. Dat maakt het moeilijker want als je niet echt ergens voor staat laat je je eerder tegen elkaar uitspelen. Maar in Hoograven hebben bewoners wel voor elkaar gekregen dat de kinderboerderij is gebleven. Dat hebben ze in sneltreinvaart van een dooie boel omgebouwd tot een geweldige plek. Dat vind ik een geweldige prestatie."

'Niet meehuilen met de wolven in het bos als het gaat over integratie'

"Als je actief wilt worden is het belangrijk om elkaar op te zoeken en sterker te maken. Informeer bij je buren of zij ook wat willen doen. Zoek uit wie er al actief is. En gebruik ook de mogelijkheden die de gemeente biedt. Er zijn hele goede manieren voor bewoners om kosten te dekken zoals het leefbaarheidbudget en verschillende initiatiefbudgetten."

Je hebt het weleens gehad over gescheiden werelden in Hoograven en dat er angst heerst. Wat kun je daar als gemeente en als bewoner aan doen?

"In ieder geval niet meehuilen met de wolven in het bos als het gaat over integratie. Niet zomaar meegaan met de angsttheorieën rond moslimextremisme. De meeste moslims zijn niet extremistisch, zoals de meeste mensen met een kerkelijke achtergrond ook niet extremistisch zijn. Als er ergens haat wordt gepredikt moet de overheid daar natuurlijk hard op ingrijpen. Maar we moeten voorkomen dat een bepaald angstklimaat ontstaat. Dat kun je doen door zelf het goede voorbeeld te geven. En door te laten zien dat er natuurlijk ook andere Marokkanen zijn dan de Marokkanen die niet deugen. Als wethouder kan ik als er ergens onrust is actief aanwezig zijn door te bemiddelen tussen groepen. Ik geloof dat het in grote lijnen wel goed komt als je groepen met elkaar laat omgaan. Idioten kunnen altijd belachelijke dingen doen, maar dan heeft het geen ingang in een klimaat van haat."

"Als we niet oppassen komen we in een vicieuze cirkel en die moeten we doorbreken door constant contacten te leggen tussen mensen van verschillende komaf. Initiatieven die daar op gericht zijn, zoals dialooggroepen, moeten we groot en sterk maken."

Heb je iets specifieks met een bepaalde plek in de wijk?

"Ik heb zelf het meest met dierenweide Nieuw Rotsoord. Ik vind het een bijzondere plek omdat het is ontstaan op initiatief van bewoners. Daardoor is het een prettige plek; er gebeurt van alles met mensen van allerlei klassen en afkomst op een soepele en vrolijke manier. Rotsoord is ook een heel mooi gebied, ook een beetje achenebbisj en daarvan hebben we te weinig plekken in Utrecht. Alles is netjes gefatsoeneerd en mooi geordend waardoor alle rare dingen vertrokken zijn. Maar rare dingen horen een beetje bij de stad. Rotsoord heeft dat nog."

Convenant wijkraad

Op 20 juni hebben de tien Utrechtse wijkraden en het college van burgemeester en wethouders een gezamenlijk convenant getekend. Daarin binden zij zich aan wederzijdse afspraken over de rol van de wijkraden en over het betrekken van de raden bij gemeentelijk beleid. Ook worden de adviezen van de raden –mits die niet strijdig zijn met ander beleid, belangen of budget – voortaan in principe overgenomen. Ook zullen wijkraden en wijkwethouders elkaar regelmatig ontmoeten. Het convenant is tot stand gekomen op initiatief van de wijkraden in reactie op de –volgens hen eenzijdige - spelregels van de gemeente. Over de nieuwe afspraken zijn alle partijen enthousiast.

hé buur!

Vogel

Poes heeft een vogel gevangen. Ik heb de deur nog niet achter haar dicht gedaan of het is al gebeurd: met haar poot haalt ze uit naar de vleugel van de ongelukkige vogel die in de tuin geland is.

Tierend stuif ik naar buiten; 'Laat dat! Ben je helemaal gek geworden, poes?' Een vrouw die net voorbij komt lopen kijkt lichtelijk geschrokken tussen de heg door. Poes rent naar links, vogel hipt naar rechts. Ik blijf als een scheidsrechter tussen de twee vijandelijke kampen staan. Gehurkt kijk ik in de blauwe ogen van de vogel. Gewoonlijk kijk ik nooit een vogel in de ogen dus deze zit veel te dichtbij. Het is een rond bolletje, ik zie geen verwondingen. Maar vliegen gaat blijkbaar niet meer, hippen een klein stukje. In de struiken aan de andere kant kijkt poes me aan. Ronde ogen, gespannen houding. Ik spreek haar boos toe en blijf nog maar even in de tuin.

Als er een fietser voorbijkomt probeert de vogel te vliegen maar het is niet meer dan fladderen. Hippen gaat nu alleen nog zijwaarts. Dan valt de vogel plotseling om met een wild gewapper van vleugels. En ligt stil. Hartstikke dood. Het is nog een jonkie, zie ik. Een pluizig vachtje en een lange snavel. Die is zich natuurlijk kapot geschrokken van mijn rotkat. Hartaanval?

De wind beweegt de buikharen van de gestorven vogel. Een buurman komt langs en tilt de vogel op aan een vleugel. 'Het is de natuur' zegt hij. 'Maar het doet pijn hè?' Hij wijst naar zijn hart. Het hoofdje van de vogel bungelt naar achteren, de poten wijzen omhoog. Samen begraven we de vogel in mijn clicko. Boven ons hoofd vliegt een zwerm vogels. Ze laten verontwaardigde geluiden horen. Ik ga het goed maken met poes die nog steeds in de struiken zit. En dan gauw naar binnen: de vogels houden ons in de gaten.

Milieupunt verwent winnaars prijsvraag retourshop EDAH

Om meer bekendheid aan de retourshop te geven organiseerde Milieupunt Zuid in april een prijsvraag met als prijzen apparaatjes die op zonne-energie werken. Mensen die mee wilden dingen naar deze prijzen moesten zich wat meer verdiepen in de retourwand in de Edah-vestiging op het Smaragdplein. Bij die gelegenheid werden ook informatieve flyers en promotiemateriaal uitgereikt.

Maar liefst 285 bezoekers vulden het prijsvraagformulier in. Het was opvallend dat veel bezoekers van de Edah nog niet wisten van de retourshop in de winkel. En dat hier ook klein wit- en bruingoed ingeleverd kan worden bleken velen erg handig te vinden. De andere vakken zijn voor cartridges, batterijen en schoenen.

Op 10 juni reikte Milieupunt Zuid op haar kantoor (gevestigd bij dierenweide Nieuw Rotsoord) de prijzen uit aan de prijswinnaars, allemaal afkomstig uit de wijken Rivierenwijk, Hoograven, Tolsteeg en de Dichterswijk. Het betrof een wereldontvanger, een radio en zaklampen. De prijzen werden dankbaar in ontvangst genomen. Henk Feenstra van het Milieupunt overhandigde bovendien een tas boordevol informatie over onder meer wandelroutes in de stad en omgeving. De informatie is voor een ieder verkrijgbaar bij het Milieupunt.

colofon

Aanzet is een inhoudelijk onafhankelijke wijkkrant en verschijnt zes maal per jaar

Redactieadres
Nieuw Rotsoord, Briljantlaan 101, 3523 CD, Utrecht
E-mail: redactieaanzet@yahoo.com
Redactie
Lisette van Boxel (opmaak),
Daan van der Burgh,
Ariane den Daas,
Eva Houtsma,
Peter Nauta (fotografie),
Patricia de Nijs
Oplage
7000 exemplaren
Volgende deadline
15 augustus 2005
dit geldt voor zowel advertenties als tekst- en beeldmateriaal

Bewoners in gesprek in de moskee

Begin mei organiseerde de Essalaam moskee in Hoograven dialoogavonden voor bewoners in het gebouw aan het Camminghaplantsoen. Elke avond bezochten ongeveer vijftien bezoekers de moskee om daarna met elkaar en de organisatoren in gesprek te gaan.

De bezoekers werden door Adbeljalil Sayfaoui (een van de oprichters van de Dialooggroep en bestuurslid van de Essalaam moskee) onthaald op koekjes en Marokkaanse thee. Daarna was er een rondleiding door de moskee en werd van alles uitgelegd over gebedstijden, vrouwengebedsruimte en ramadan.

In het gesprek kwamen verschillende onderwerpen aan de orde zoals de scheiding tussen kerk en staat in Nederland en de positie van de vrouw in de islam. Karen vroeg zich bijvoorbeeld af of de hoofddoek nou wel of niet verplicht is voor islamitische vrouwen: "Ik lees elke dag wat anders." Fatima voegde toe: "Ik zie veel vrouwen met make-up en een sigaret én een hoofddoek. Dat vind ik raar om te zien. Mijn gevoel voor mijn geloof zit niet in een kledingstuk maar in mezelf."

Verschillende (aanstaande) ouders kampten met twijfels en onzekerheden over de 'zwarte scholen' in de wijk. Waarom gaan zoveel 'witte' kinderen elders naar school? vroeg Christa zich af. Kunnen ouders niet samen afspreken om de kinderen naar dezelfde school te doen zodat de scholen meer gemengd worden? De kinderen van Margot gaan tot tevredenheid in de wijk naar een 'zwarte' school.

Joop vroeg zich af hoe hij kan zorgen dat kinderen en jongeren hem met respect behandelen. "Ik probeer altijd een praatje te maken met de jongens op de hoek", vertelde hij. "Maar ik krijg moeilijk contact." Sayfaoui bepleitte vriendelijkheid: "Daarmee bereik je veel bij mensen. Maar sommige kinderen zijn nou eenmaal moeilijk." Hij wees erop dat moeilijkheden of problemen met bewoners met een Marokkaanse achtergrond weinig te maken heeft met religie maar meer met cultuur.

Aan het einde van de avond bleken sommige bezoekers geïnteresseerd in de praktische kant van de dialoogavond: wat kan een individu doen om de kloof tussen bevolkingsgroepen in Hoograven/Tolsteeg te overbruggen? Zo wilde Nicolien zich als vrijwilliger aanbieden bij de moskee om bijvoorbeeld taallessen te geven. Sayfaoui wilde hierover graag met haar verder praten en overleggen. "De moskee is een gebedshuis en geen buurthuis, maar er kan van alles."

Baggeren voorbij

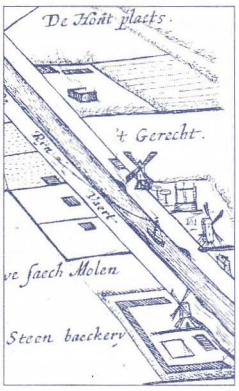
Het afgelopen jaar zijn alle sloten, kanalen en singels in Hoograven gebaggerd. Hierdoor verbetert de kwaliteit van het water en kan het water bij zware regen beter worden afgevoerd. Voor het baggeren werd gebruik gemaakt van een zuigerboot. Daarmee ontstaat zo min mogelijk schade aan waterplanten en dieren in het water. Het einde van het project werd eind mei gevierd in de bibliotheek Lunetten met een tentoonstelling over baggeren en een verhalenmiddag voor kinderen.

verhalen van toen | verhalen van nu

Galg aan de Vaartsche Rijn

Al op de oudste kaart van de Utrecht uit 1541 vinden we aan de oostzijde van de Vaartse Rijn 'het gherecht van die stadt van Utrecht': een driehoekige galgconstructie en een drietal hoge palen met daarop een rad. Misdadigers die door de Utrechtse schepenbank tot de dood werden veroordeeld, werden hier, nadat hun vonnis op de Neude was voltrokken, aan de galg gehangen of op het rad tentoongesteld, als afschrikwekkend voorbeeld. Niet toevallig was het gerecht juist hier gesitueerd: iedereen die vanuit het zuiden over of langs de Vaartse Rijn de stad naderde, wist welke straf hem boven het hoofd hing als hij in deze stad een ernstig misdrijf zou begaan.

Waar moet deze stedelijke gerechtsplaats nu precies worden gezocht? Niet, zoals vaak is beweerd, aan het begin van de Hoogravense dijk (de tegenwoordige Aquamarijnlaan) maar meer zuidelijk, daar waar de Galgwetering uitkwam in de Vaartse Rijn. Deze wetering liep ter plaatse van het tracé van de huidige Rijnhuizenlaan / Burgemeester Smitsstraat / Oude Kerkweg. In de Middeleeuwen vormde deze wetering de grens van de Utrechtse stadsvrijheid, de voorganger van de latere gemeente Utrecht. Een

Engelenburg: de galg aan de Vaartse Rijn.

zeer nauwkeurige opmeting van 'het lant daer tGerecht op staet' is te vinden op een kaart in het archief van het Utrechtse Burgerweeshuis uit 1643, dat de in de 17de eeuw grondeigenaar was van de belendende percelen. Hierop zien we opnieuw een driehoekige galgconstructie met de bijbehorende radpalen, staande op een rechthoekig, door een sloot omgeven terrein. Dit terrein diende tevens als begraafplaats voor wat ratten en kraaien nog van de lijken der terechtgestelden overlieten. Ook zelfmoordenaars vonden hier hun graf.

In de 17de eeuw kwamen er in de directe omgeving verschillende molens en steenbakkerijen en weldra gingen er stemmen op om de galg te verplaatsen. Er werd geklaagd bij het stadsbestuur dat de situatie ondragelijk was 'de geene die daer omtrent moesten woonen en dagelix verkeeren, alsmede voor passagiers ende swangere vrouwen daar voorby willende. Afschouwelick is het gesicht ende den reuck van de dode, half, jae heele verrotte misdadigers, die men aldaer pleecht aen te hangen ofte ten toon te stellen.' Hun verzoek om de galg en de radpalen, die bij de bekende tornado van 1674 zware schade hadden geleden, naar een andere plaats te verhuizen, vond bij het stadsbestuur echter geen gehoor. Tot ver in de 18de eeuw bleef de gerechtsplaats, ook wel bekend als de Engelenburg (naar analogie van de roemruchte Engelenburcht in Rome?), op deze plaats in functie, al werden veroordelingen tot de doodstraf steeds meer een zeldzaamheid. Pas in 1795 kwam er een einde aan het gebruik van galg en rad. Als begraafplaats voor terechtgestelden bleef de Engelenburg ook daarna nog enige tijd in gebruik.

Kaj van Vliet
Historicus en bestuurslid van de stichting Historische Kring Tolsteeg-Hoograven